

APSTIPRINĀTI AR IF P&C INSURANCE AS VALDES 2009.GADA 26.JŪNIJA LĒMUMU

1. NOTEIKUMOS LIETOTIE TERMINI

- 1.1. **Apdrošināšanas sabiedrība** - If P&C Insurance AS, reģistrēta Igaunijas Republikas Komercreģistrā ar reģistrācijas Nr. 10100168, juridiskā adrese Pronksi 19, Tallina, 10124, Igaunija, kuras vārdā Latvijas Republikā darbojas If P&C Insurance AS Latvijas filiāle, kas reģistrēta Latvijas Republikas Komercreģistrā 2008.gada 19.novembrī ar vienoto reģistrācijas Nr. 40103201449.
- 1.2. **Līguma puses** - apdrošināšanas sabiedrība un apdrošinājuma ņēmējs.
- 1.3. **Apdrošinājuma ņēmējs** – juridiska vai fiziska persona, kas noslēdz apdrošināšanas līgumu savā vai citas personas labā.
- 1.4. **Transportlīdzekļa īpašnieks** – fiziska vai juridiska persona, uz kuras vārda Ceļu satiksmes drošības direkcijā vai Valsts tehniskās uzraudzības aģentūrā ir reģistrēts transportlīdzeklis.
- 1.5. **Transportlīdzekļa tiesīgais lietotājs** – fiziska vai juridiska persona, kura, nebūdam īpašnieks, uz tiesiska pamata (pilnvaras, nomas, patapinājuma līguma vai cita tiesiska pamata) lieto transportlīdzekli ceļu satiksmē. Ja transportlīdzekļa īpašnieks ir:
  - 1.5.1. *fiziska persona*, tad tiesīgais lietotājs ir persona, kura izmanto transportlīdzekli ar tā īpašnieka piekrišanu (tai skaitā ģimenes locekļi vai personas, kurām ar apdrošinājuma ņēmēju ir kopēja saimniecība, kā arī nomnieks, pilnvarnieks).
  - 1.5.2. *juridiska persona*, tad tiesīgais lietotājs ir tā darbinieks (-i), kā arī nomnieks, pilnvarnieks;
  - 1.5.3. *līzings devējs*, tad tiesīgais lietotājs ir līzings ņēmējs, tā darbinieks (-i), nomnieks, pilnvarnieks, persona, kura izmanto transportlīdzekli ar līzings ņēmēja piekrišanu.
- 1.6. **Apdrošinātais** – apdrošināšanas polisē norādītā fiziskā vai juridiskā persona, kurai ir apdrošināmā interese.
- 1.7. **Atlīdzības saņēmējs** - apdrošināšanas polisē norādītā fiziskā vai juridiskā persona, kurai ir apdrošināmā interese un kurai paredzēta apdrošināšanas atlīdzības izmaksa, iestājoties apdrošināšanas gadījumam. Ja apdrošināšanas polisē nav norādīts citādi, tiesības saņemt apdrošināšanas atlīdzību ir apdrošinātajam.
- 1.8. **Apdrošināšanas līgums** - apdrošināšanas sabiedrības un apdrošinājuma ņēmēja vienošanās, saskaņā ar kuru apdrošinājuma ņēmējs uzņemas saistības maksāt apdrošināšanas prēmiju līgumā noteiktajā veidā, termiņos un apmērā, kā arī izpildīt citas līgumā noteiktās saistības, bet apdrošināšanas sabiedrība uzņemas saistības, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, izmaksāt līgumā norādītajai personai apdrošināšanas atlīdzību vai nodrošināt pakalpojumus atbilstoši apdrošināšanas līgumam.
- 1.9. **Distances apdrošināšanas līgums** – apdrošināšanas līgums, kas noslēgts izmantojot distances saziņas līdzekļus - pastu, telefonu, faksimilu, internetu, elektronisko pastu vai citus informācijas nosūtīšanas vai pārraidīšanas līdzekļus.
- 1.10. **Apdrošināšanas polise** - dokuments, tai skaitā elektronisks dokuments vai elektroniska izdrukā, kas apliecina apdrošināšanas līguma noslēgšanu un ietver apdrošinātāja noteikta parauga apdrošināšanas pieteikumu, ja tāds ir iesniegts, šos sauszemes transportlīdzekļu apdrošināšanas noteikumus, attiecīgā apdrošināšanas veida (sauszemes transporta līdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības brīvprātīgā apdrošināšana un/vai sauszemes transporta līdzekļu pasažieru nelaimes gadījumu apdrošināšana) apdrošināšanas noteikumus, kā arī visus grozījumus un papildinājumus, par kuriem apdrošināšanas sabiedrība un apdrošinājuma ņēmējs ir vienojušies apdrošināšanas līguma darbības laikā, tai skaitā jebkuri pielikumi.
- 1.11. **Apdrošināšanas objekts** – transportlīdzeklis un tā papildu aprīkojums, ja papildu aprīkojums norādīts apdrošināšanas polisē vai apdrošināšanas pieteikumā.
- 1.12. **Apdrošināšanas periods** – apdrošināšanas polisē norādītais apdrošināšanas līguma darbības laiks, kurā ir spēkā apdrošināšanas līgums.
- 1.13. **Apdrošinājuma summa** – apdrošināšanas polisē noteiktā naudas summa, par kuru ir apdrošināts transportlīdzeklis un citas mantiskās vērtības vai intereses un kas ir maksimālā summa, kuru apdrošināšanas sabiedrība var izmaksāt par zaudējumiem un bojājumiem, kas nodarīti apdrošināšanas objektam.
- 1.14. **Apdrošināšanas prēmija** – apdrošināšanas sabiedrības aprēķinātais un apdrošināšanas polisē noteiktais maksājums par apdrošināšanu.
- 1.15. **Apdrošināšanas gadījums** - ar apdrošināto risku cēloņsakarīgi saistīts pēkšņs un neparedzēts notikums, kuram iestājoties paredzēta apdrošināšanas atlīdzības izmaksa atbilstoši apdrošināšanas līgumam.
- 1.16. **Apdrošināšanas atlīdzība** - apdrošinājuma summa, tās daļa vai nodrošināmie pakalpojumi atbilstoši apdrošināšanas līgumam.
- 1.17. **Apdrošināšanas pieteikums** – apdrošināšanas sabiedrības noteikts dokuments, kuru apdrošinājuma ņēmējs vai apdrošinātais iesniedz apdrošināšanas sabiedrībai, lai informētu to par apdrošināšanas objektu, faktiem un apstākļiem, kas nepieciešami apdrošināmā riska novērtēšanai.
- 1.18. **Pašrisks** – apdrošināšanas polisē norādīta zaudējumu daļa, kas izteikta fiksētā naudas summā vai procentos, un kuru, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, sedz apdrošinājuma ņēmējs vai apdrošinātais, vai atlīdzības saņēmējs.
- 1.19. **Apdrošināmā interese** - interese neciest zaudējumus, iestājoties apdrošinātajam riskam.
- 1.20. **Apdrošināšanas segums** – apdrošināšanas veida raksturojums, kas norāda, kādu bojājumu vai zaudējumu iestāšanās gadījumā un apjomos apdrošināšanas sabiedrība izmaksās apdrošināšanas atlīdzību apdrošināšanas polisē norādītajai personai.

- 1.21. **Apdrošinātais risks** – apdrošināšanas polisē paredzētais no apdrošinātā gribas neatkarīgs notikums, kura iestāšanās iespējama nākotnē.
- 1.22. **Bojāeja** – transportlīdzekļa stāvoklis pēc apdrošināšanas gadījuma, ja apdrošināšanas sabiedrība, tās pieaicinātie eksperti vai speciālisti atzinuši transportlīdzekļa remontu par tehniski neiespējamu vai atjaunošanu par ekonomiski nepamatotu, kā arī visos gadījumos, kad paredzamā apdrošināšanas atlīdzība pārsniedz 2/3 no transportlīdzekļa tirgus vērtības dienā, kad noticis apdrošināšanas gadījums.
- 1.23. **Tirgus vērtība** – naudas summa, par kādu var iegādāties attiecīgās markas, modeļa, izlaides gada un komplektācijas transportlīdzekli tieši pirms apdrošināšanas gadījuma iestāšanās. Nosakot transportlīdzekļa tirgus vērtību ir jāizvērtē arī tā pielietošanas veids, nobraukums un citas nozīmīgas transportlīdzekļa īpašības.
- 1.24. **Zādzība** - šo noteikumu izpratnē ir transportlīdzekļa nelikumīga aizbraukšana, kā arī iekļūšanas transportlīdzeklī un/vai apzagšanas rezultātā radītie zaudējumi. Apzagšana šo noteikumu izpratnē ir jebkuru transportlīdzeklī stacionāri iebūvētu vai piemontētu daļu zādzība. Par zādzību/apzagšanu netiek uzskatīta krāpšana, piesavināšanās un izspiešana.
- 1.25. **Laupīšana** - šo noteikumu izpratnē ir transportlīdzekļa nelikumīga aizbraukšana, ja tā saistīta ar vardarbību vai vardarbības piedraudējumu.
- 1.26. **Vandālisms** - fiziskas personas darbība, kuras mērķis ir apdrošinātā objekta tīša bojāšana un/vai iznīcināšana.
- 1.27. **Teritoriālais segums** – teritorija, kurā ir spēkā apdrošināšanas līgums un kura ir norādīta apdrošināšanas polisē.
- 1.28. **Eiropa** – šo noteikumu izpratnē ir Latvija, Lietuva, Igaunija, Albānija, Austrija, Andora, Beļģija, Bosnija un Hercegovina, Bulgārija, Čehija, Dānija, Francija, Grieķija, Horvātija, Itālija, Īrija, Islande, Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste, Lihtenšteina, Luksemburga, Maķedonija, Malta, Monako, Nīderlande, Norvēģija, Polija, Portugāle, Rumānija, Spānija, Somija, Slovākija, Slovēnija, Serbija un Melnkalne, Sanmarino, Šveice, Ungārija, Vācija, Vatikāns, Zviedrija.
- 1.29. **NVS valstis** – šo noteikumu izpratnē Neatkarīgo Valstu Savienības valstis līdz 50° austrumu garuma meridiānam: Armēnija, Azerbaidžāna, Baltkrievija, Gruzija, Krievija, Moldova, Ukraina.

2. APDROŠINĀŠANAS SEGUMS

- 2.1. Apdrošināšanas segums ir noteikts šajos noteikumos.
- 2.2. Ja apdrošinājumaņēmējam ir spēkā esoša sauszemes transportlīdzekļu apdrošināšanas polise, tad papildus var iegādāties sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības brīvprātīgo apdrošināšanu un/vai sauszemes transporta līdzekļu pasažieru nelaiemes gadījumu apdrošināšanu.
- 2.3. Apdrošinātie riski, pret kuru iestāšanos var apdrošināt apdrošināšanas objektu sauszemes transportlīdzekļu apdrošināšanā, ir norādīti šo noteikumu 7.punktā. Līguma puses, rakstiski vienojoties, apdrošināšanas polisē var norādīt gan ierobežojumus, gan papildinājumus apdrošināšanas noteikumiem.
- 2.4. Apdrošināšanas segums ir spēkā tikai uz apdrošinātajiem riskiem, kuri ir norādīti apdrošināšanas polisē.
- 2.5. Iestājoties apdrošināšanas gadījumam NVS valstu teritorijā, apdrošināšanas polisē norādītais attiecīgais pašrisks tiek piemērots divkārtā apmērā.

3. APDROŠINĀŠANAS LĪGUMA NOSLĒGŠANA UN TĀ SPĒKĀ ESAMĪBA

- 3.1. Apdrošināšanas līgums tiek slēgts, pamatojoties uz apdrošināšanas pieteikumu un tajā norādīto informāciju. Apdrošināšanas pieteikumu tā iesniedzējs apstiprina ar parakstu un norāda noformēšanas datumu un vietu. Līdz rakstiska paziņojuma saņemšanai par apdrošināšanas pieteikumā norādīto ziņu izmaiņām, apdrošināšanas sabiedrība apdrošināšanas pieteikumā norādītās ziņas uzskata par patiesām.
- 3.2. Apdrošinājumaņēmējs apliecina, ka, slēdzot apdrošināšanas līgumu, ir sniedzis apdrošināšanas sabiedrībai precīzu, patiesu un pilnīgu informāciju par apdrošināšanas objektu un tā vērtību.
- 3.3. Apdrošināšanas polise, kas noformēta kā elektronisks dokuments vai elektroniska izdruka, ir apstiprināta ar VAS "Latvijas Pasts" nodrošinātu laika zīmogu. Laika zīmogs garantē elektroniskā dokumenta autentiskumu un apstiprina If P&C Insurance AS Latvijas filiāles identitāti, un apdrošināšanas polise ir uzskatāma par elektroniski parakstītu. VAS "Latvijas Pasts" nodrošinātais laika zīmogs ietver polises satura identifikatorus, kas aizsargā konkrētās polises saturu. Apdrošinājumaņēmēja paraksta neesamība uz apdrošināšanas polises neietekmē tās spēkā esamību. Apdrošinājumaņēmējs savu piekrišanu apdrošināšanas līguma noslēgšanai izsaka, veicot apdrošināšanas prēmijas samaksu.
- 3.4. **Apdrošināšanas līguma saturs un piemērojamais likums**
  - 3.4.1. Interpretējot apdrošināšanas līgumu, apdrošināšanas līgumu veidojošos dokumentus vērtē kā vienotu veselumu. Pretrunu gadījumā prioritāri ir apdrošināšanas polisē norādītie speciālie noteikumi un nosacījumi.
  - 3.4.2. Apdrošināšanas līgums tiek noslēgts latviešu valodā, ja vien līguma puses rakstveidā nav vienojušās par apdrošināšanas līguma noslēgšanu citā valodā.
  - 3.4.3. Apdrošināšanas līgums tiek noslēgts saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem, kurus līguma puses piemēro no apdrošināšanas līguma izrietošo līgumisko attiecību regulēšanai.
- 3.5. **Apdrošināšanas līguma spēkā stāšanās un spēkā esamība**
  - 3.5.1. Apdrošināšanas līgums ir spēkā apdrošināšanas polisē norādītajā apdrošināšanas periodā un teritorijā. Apdrošināšanas līgums stājas spēkā laikā un datumā, kas norādīts apdrošināšanas polisē, ar nosacījumu, ka apdrošināšanas prēmijas maksājums (veicot prēmijas samaksu vairākos maksājumos – pirmais maksājums) veikts apdrošināšanas polisē norādītajā termiņā un apjomā.
  - 3.5.2. Rēķins par apdrošināšanas prēmijas samaksu tiek pievienots apdrošināšanas līgumam vai tiek nosūtīts atsevišķi. Elektroniski sagatavots rēķins ir derīgs bez zīmoga un paraksta. Ja apdrošināšanas līgumā paredzētas vairākas iemaksas, tad par katru iemaksu tiek izsniegts atsevišķs rēķins.
  - 3.5.3. Ja apdrošinājumaņēmējs nav samaksājis apdrošināšanas prēmiju vai tās pirmo daļu līdz apdrošināšanas polisē norādītajam datumam, tad apdrošināšanas līgums nav spēkā no noslēgšanas brīža.
  - 3.5.4. Ja apdrošināšanas prēmija vai tās pirmā daļa tiek samaksāta pēc apdrošināšanas polisē norādītā datuma, un ja līdz faktiskai samaksas dienai nav iestājies apdrošinātais risks, apdrošināšanas sabiedrība var piekrist apdrošināšanas prēmijas vai tās

pirmās daļas nokavētai samaksai. Šādā gadījumā apdrošināšanas līgums stājas spēkā apdrošināšanas polisē norādītajā spēkā stāšanās dienā. Ja apdrošināšanas sabiedrība nepiekrīt apdrošināšanas prēmijas vai tās pirmās daļas nokavētai samaksai, tad apdrošināšanas sabiedrība 10 (desmit) dienu laikā no apdrošināšanas prēmijas vai tās pirmās daļas saņemšanas dienas nosūta apdrošinājumaņēmējam lūgumu paziņot par apdrošināšanas prēmijas vai tās pirmās daļas atmaksas veidu.

3.5.5. Ja apdrošināšanas prēmija vai tās pirmā daļa ir samaksāta pēc apdrošināšanas polisē norādītā datuma, un ja līdz faktiskai samaksas dienai ir iestājies apdrošinātais risks, apdrošināšanas līgums nav spēkā no noslēgšanas brīža.

3.5.6. Ja apdrošināšanas līgums ir noslēgts ar distances saziņas līdzekļu starpniecību:

3.5.6.1. un ja apdrošināšanas periods ir mazāks par vienu mēnesi, tad apdrošinājumaņēmējs nevar izmantot 2004.gada 21.decembra Ministru Kabineta noteikumus Nr.1037 "Noteikumi par distances līgumu par finanšu pakalpojumu sniegšanu" paredzētās atteikuma tiesības;

3.5.6.2. un ja apdrošināšanas periods ir garāks par vienu mēnesi tad apdrošinājumaņēmējs var izmantot atteikuma tiesības, t.i., 14 dienu laikā no apdrošināšanas līguma noslēgšanas dienas apdrošinājumaņēmējs var atkāpties no noslēgtā apdrošināšanas līguma, nosūtot rakstveida atteikumu apdrošināšanas sabiedrībai. Šādā gadījumā apdrošināšanas līgums zaudē spēku apdrošinājumaņēmēja atteikuma nosūtīšanas dienā.

3.6. **Apdrošināšanas prēmijas samaksas nosacījumi**

3.6.1. Apdrošināšanas prēmijas vai tās daļu samaksa jāveic ne vēlāk kā apdrošināšanas polisē norādītajos datumos, neatkarīgi no tā, vai ir saņemts rēķins.

3.6.2. Ja apdrošināšanas prēmijas kārtējā daļa (izņemot pirmo) nav samaksāta apdrošināšanas polisē norādītajos termiņos, apdrošināšanas sabiedrība nosūta apdrošinājumaņēmējam rakstveida paziņojumu ar uzaicinājumu samaksāt attiecīgo apdrošināšanas prēmijas daļu līdz paziņojumā noteiktajam datumam. Ja apdrošinājumaņēmējs nesamaksā attiecīgo apdrošināšanas prēmijas daļu līdz paziņojumā noteiktajam datumam, tad apdrošināšanas līgums uzskatāms par izbeigtu.

3.6.3. Ja apdrošināšanas prēmija tiek maksāta ar pārskaitījumu, tad par samaksas dienu tiek uzskatīts datums, kad nauda tiek ieskaitīta apdrošināšanas sabiedrības vai apdrošināšanas starpnieka, kurš ir pilnvarots apdrošināšanas sabiedrības vārdā iekasēt apdrošināšanas prēmijas un ar kura starpniecību noslēdz attiecīgo apdrošināšanas līgumu, norēķinu kontā.

3.7. **Apdrošinājumaņēmēja, apdrošinātā un transportlīdzekļa tiesīgā lietotāja pienākumi, slēdzot apdrošināšanas līgumu:**

3.7.1. sniegt apdrošināšanas sabiedrībai precīzu un apjoma ziņā pietiekamu apdrošināšanas sabiedrības pieprasīto informāciju par apdrošināšanas objektu;

3.7.2. nodrošināt apdrošināšanas sabiedrībai iespēju veikt apdrošināšanas objekta apskati;

3.7.3. informēt par apstākļiem, kas būtiski apdrošināšanas sabiedrībai apdrošinātā riska iestāšanās iespējamības novērtēšanai. Ja apdrošinājumaņēmējs/apdrošinātāis šaubās par kāda apstākļa ietekmes svarīgumu uz apdrošināto risku, viņam jākonsultējas ar apdrošināšanas sabiedrību;

3.7.4. informēt apdrošināšanas līguma izpildē iesaistītās personas par apdrošināšanas polises noteikumiem;

3.7.5. sniegt precīzus datus par apdrošināšanas objekta vērtību un papildu aprīkojumu.

3.8. **Apdrošinājumaņēmēja, apdrošinātā un transportlīdzekļa tiesīgā lietotāja pienākumi apdrošināšanas līguma darbības laikā:**

3.8.1. nekavējoties rakstveidā informēt apdrošināšanas sabiedrību, ja apdrošināšanas perioda laikā ir notikušas izmaiņas attiecībā uz apdrošināto objektu, kā arī apdrošināšanas polisē, pieteikumā norādītajiem faktiem, kā rezultātā mainās apdrošināto risku ietekmējošie faktori, piemēram, mainās apdrošinātā objekta izmantošanas mērķis, tiek veikta apdrošināšanas objekta pārbūve jaudas vai aprīkojuma izmaiņas u.c.;

3.8.2. nekavējoties, tiklīdz tas kļūvis iespējams, paziņot apdrošināšanas sabiedrībai par:

3.8.2.1. transportlīdzekļa atslēgu un/vai signalizācijas pults (-šu) nozaudēšanu vai zādzību;

3.8.2.2. transportlīdzekļa reģistrācijas apliecības nozaudēšanu vai zādzību;

3.8.2.3. valsts reģistrācijas numura zīmes nozaudēšanu vai zādzību;

3.8.3. šo noteikumu 3.8.2.1.punktā noteiktajā gadījumā nekavējoties veikt papildus drošības pasākumus, un apdrošinājumaņēmējam/apdrošinātajam par saviem līdzekļiem jānomaina transportlīdzekļa atslēgas, slēdzenes, kā arī drošības sistēmu vadības pultis vai atslēgas;

3.8.4. informēt apdrošināšanas sabiedrību par transportlīdzekļa atslēgu, drošības sistēmu un pulšu, atslēgu nomaiņu vai dublikātu izgatavošanu;

3.8.5. informēt par nosaukuma, adreses maiņu;

3.8.6. informēt par citu apdrošināšanas līgumu noslēgšanu attiecībā uz apdrošināšanas objektu;

3.8.7. paziņot par transportlīdzekļa apgrūtinājumiem un tīpašnieka vai turētāja maiņu

3.9. **Apdrošinājumaņēmēja, apdrošinātā un transportlīdzekļa tiesīgā lietotāja pienākumi, iestājoties apdrošināšanas gadījumam:**

3.9.1. par apdrošināšanas gadījumu nekavējoties paziņot attiecīgam dienestam (policijai vai ugunsgrēka gadījumā Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam). Vandālisma gadījumā policijā jāiesniedz arī transportlīdzekļa daļu vai papildus aprīkojuma saraksts par to, kas ir nozagts, nolaupts vai sabojāts vandālisma rezultātā. Avārijas gadījumā policiju var neizsaukt:

3.9.1.1. ja transportlīdzeklis ir bijis vienīgais negadījumā iesaistītais transportlīdzeklis, nav nodarīti bojājumi trešās personas mantai un nav cietuši cilvēki, un ja transportlīdzeklim nav radušies bojājumi, kuru dēļ tas nevar vai tam ir aizliegts braukt saskaņā ar Ceļu satiksmes noteikumiem;

3.9.1.2. ja negadījumā ir iesaistīts cits transportlīdzeklis, bet nav cietuši cilvēki, nav nodarīti bojājumi trešās personas mantai, kā arī transportlīdzeklim nav radušies bojājumi, kuru dēļ tas nevar vai tam aizliegts braukt saskaņā ar Ceļu

satiksmes noteikumiem. Šai gadījumā ceļu satiksmes noteikumos paredzētajā kārtībā tiek sastādīts saskaņotais paziņojums un iesniegts apdrošināšanas sabiedrībai;

3.9.1.3. priekšējā vējstikla bojājumu gadījumā.

- 3.9.2. darīt visu, lai samazinātu iespējamus zaudējumus, lai netiktu radīti papildus zaudējumi, kā arī, ja nepieciešams, piedalīties apdrošināšanas gadījuma apstākļu un tā iestāšanās iemeslu noskaidrošanā uz vietas;
- 3.9.3. nekavējoties, tiklīdz tas iespējams, bet ne vēlāk kā 3 (trīs) dienu laikā no brīža, kad tas kļuva iespējams, paziņot apdrošināšanas sabiedrībai par apdrošināšanas gadījuma iestāšanos un iesniegt pieteikumu, ietverot detalizētu apdrošināšanas gadījuma aprakstu. Atlīdzības pieteikumu var iesniegt pa faksu vai e-pastu (iesniedzot apdrošināšanas sabiedrības noteiktu pieteikuma formu), vai arī piesakot pa telefonu, reģistrējot apdrošināšanas sabiedrības mājas lapā vai piesakot apdrošināšanas gadījumu apdrošināšanas sabiedrības norādītā remonta uzņēmumā. Ja objektīvu iemeslu dēļ nav iespējams personīgi iesniegt pieteikumu, tad to veic apdrošināšanasņēmēja, apdrošinātā vai transportlīdzekļa tiesīgā lietotāja ģimenes locekļi vai pilnvarotā persona. Rakstisks pieteikums ir jāiesniedz transportlīdzekļa zādzības vai laupīšanas gadījumā, kā arī ja to pieprasa apdrošināšanas sabiedrība;
- 3.9.4. audio aparatūras ar noņemamu priekšējo paneli vai/un kodu karti zādzības gadījumā, nodot iepriekšminēto paneli vai/un kodu karti apdrošināšanas sabiedrībai;
- 3.9.5. palīdzēt noskaidrot iespējamās vainīgās (atbildīgās) personas, negadījuma liecinieku vārdus, adreses un citas ziņas par šīm personām;
- 3.9.6. iesniegt rakstisku zaudējumu apmēra apstiprinājumu, nodrošinot arī citu informāciju un pierādījumus, kas nepieciešami, lai noskaidrotu, vai ir iestājies apdrošinātais risks un lai precizētu tā izraisītos zaudējumus, kā arī dokumentus, kas apliecina apdrošināšanas atlīdzības prasītāja tiesības;
- 3.9.7. neuzsākt transportlīdzekļa atjaunošanu vai norakstīšanu bez apdrošināšanas sabiedrības piekrišanas;
- 3.9.8. transportlīdzekļa zādzības gadījumā iesniegt apdrošināšanas sabiedrībai transportlīdzekļa reģistrācijas dokumentus, transportlīdzekļa atslēgas, drošības sistēmu tālvadības pultis un atslēgas tādā skaitā, kāds norādīts apdrošināšanas pieteikumā. Gadījumā, ja pieteikumā atslēgu skaits nav norādīts, tad jānodod visas transportlīdzekļa atslēgas un drošības sistēmu tālvadības pultis un atslēgas saskaņā ar izgatavotāj rūpnīcas datiem. Par iepriekš norādīto lietu un dokumentu iesniegšanas faktu tiek sastādīts pieņemšanas - nodošanas akts. Transportlīdzekļa atslēgas šo noteikumu izpratnē ir ierīce (vai jebkura šādas ierīces būtiska sastāvdaļa, t.sk., signalizācijas vai transportlīdzekļa sistēmu bloķēšanas pultis), kas parastā lietošanā paredzētas transportlīdzekļa darbināšanai un piekļūšanai tā salonam;
- 3.9.9. pirms apdrošināšanas atlīdzības saņemšanas apdrošinājumaņēmēja vai tiesīgā lietotāja pienākums ir apdrošināšanas gadījumā bojātās un remonta laikā nomainītās detaļas nodot apdrošināšanas sabiedrības īpašumā, ja tas tiek pieprasīts;
- 3.9.10. ja avārija notikusi valstī, kura ir Zaļās kartes sistēmas dalībvalsts, un ceļu satiksmes negadījumā vainojama trešā persona, tad jāpaziņo par notikušo tai apdrošināšanas kompānijai, kura apdrošinājusi avāriju izraisījušā transportlīdzekļa vadītāja civiltiesisko atbildību, vai Zaļās kartes birojam.
- 3.10. **Apdrošināšanas sabiedrības tiesības un pienākumi**
- 3.10.1. noslēdzot apdrošināšanas līgumu, izskaidrot apdrošināšanas līguma noteikumus, apdrošinājumaņēmēja, apdrošinātā un transportlīdzekļa tiesīgā lietotāja tiesības un pienākumus;
- 3.10.2. saņemot rakstisku pieteikumu un visus nepieciešamos dokumentus par apdrošināšanas gadījuma iestāšanos, šajos noteikumos paredzētajā kārtībā pieņemt lēmumu par apdrošināšanas atlīdzības izmaksāšanu, samazināšanu vai atteikšanu un par to rakstiski paziņot apdrošinātajam, norādot iemeslu un pamatojumu apdrošināšanas atlīdzības samazināšanai vai atteikšanai;
- 3.10.3. vienojoties ar apdrošināto, noteikt remonta uzņēmumu transportlīdzekļa un/vai tā daļu, papildu aprīkojuma atjaunošanai, un/vai veikal (starpnieku, izplatītāju) nepieciešamo daļu un/vai papildu aprīkojuma iegādei;
- 3.10.4. apdrošināšanas perioda laikā, vajadzības gadījumā, veikt apdrošinātā transportlīdzekļa apskati, un, ja nepieciešams, iespējamo risku samazināšanai rakstveidā noteikt papildus drošības noteikumus, kas ir saistoši apdrošinājumaņēmējam, apdrošinātajam un transportlīdzekļa tiesīgajam lietotājam.

4. APDROŠINĀŠANAS LĪGUMA PIRMSTERMIŅA IZBEIGŠANA UN ADROŠINĀŠANAS PRĒMIJAS ATMAKSĀŠANA

4.1. Apdrošināšanas līguma pirmstermiņa izbeigšana

- 4.1.1. Apdrošinājumaņēmējs var izbeigt apdrošināšanas līgumu pirms apdrošināšanas polisē noteiktā apdrošināšanas perioda beigu termiņa, iesniedzot pieteikumu apdrošināšanas sabiedrībai vismaz 15 (piecpadsmit) dienas pirms vēlamā līguma pārtraukšanas datuma.
- 4.1.2. Apdrošināšanas sabiedrība, nosūtot apdrošinājumaņēmējam paziņojumu 15 (piecpadsmit) dienas iepriekš, var izbeigt apdrošināšanas līgumu pirms apdrošināšanas polisē noteiktā termiņa:
- 4.1.2.1. ja apdrošinātā riska iestāšanās iespējamība ir ievērojami palielinājusies un apdrošināšanas sabiedrība var pierādīt, ka tā, zinot par šo palielināšanos, apdrošināšanas līgumu nebūtu slēgusi;
- 4.1.2.2. ja izmaksāta apdrošināšanas atlīdzība;
- 4.1.2.3. ja apdrošinājumaņēmējs, slēdzot apdrošināšanas līgumu, ar vieglu neuzmanību (Civillikuma 1646. pants) sniedzis nepilnīgus vai nepatiesus datus par riska apstākļiem, un apdrošināšanas līguma puses nav vienojušās par apdrošināšanas līguma grozījumiem.
- 4.1.3. Apdrošināšanas līgums izbeidzas, ja:

- 4.1.3.1. apdrošinājumaņēmējs - fiziskā persona - ir miris un viņam nav normatīvos aktos noteiktā kārtībā apstiprinātu mantinieku;
- 4.1.3.2. apdrošinājumaņēmējs - juridiskā persona ir likvidēta un tai nav tiesību pārņēmēja;
- 4.1.3.3. apdrošinātajam transportlīdzeklim mainās turētājs vai īpašnieks, izņemot gadījumus, kad īpašuma tiesības no līzīga sabiedrības pāriet līzīgaņēmējam;
- 4.1.3.4. apdrošināmā interese pārstāj pastāvēt;
- 4.1.3.5. apdrošināšanas sabiedrība pilnībā izpildījusi savas saistības.

4.2. **Apdrošināšanas prēmijas atmaksāšana**

- 4.2.1. Ja apdrošināšanas līgums tiek izbeigts pirms apdrošināšanas polisē noteiktā apdrošināšanas perioda beigu termiņa, tad apdrošināšanas sabiedrība atmaksā apdrošināšanas prēmijas daļu, kas attiecas uz atlikušo apdrošināšanas periodu un atlikušajām apdrošināšanas saistībām, ieturot līdz 25% no apdrošināšanas prēmijas par visu apdrošināšanas periodu, lai segtu ar apdrošināšanas līguma noslēgšanu saistītos administratīvos pierādāmos izdevumus.
- 4.2.2. Apdrošināšanas prēmija netiek atmaksāta, ja apdrošināšanas līgums tiek izbeigts pēc apdrošināšanas gadījuma iestāšanās un ir iesniegts zaudējumu atlīdzības pieteikums vai ir izmaksāta apdrošināšanas atlīdzība. Ja apdrošināšanas atlīdzība ir mazāka nekā starpība starp iemaksāto apdrošināšanas prēmiju un apdrošināšanas prēmijas daļu par apdrošināšanas līguma darbības izmantoto periodu, apdrošināšanas sabiedrība atmaksā apdrošinājumaņēmējam apdrošināšanas prēmijas daļu, kuras apmēru nosaka, no samaksātās apdrošināšanas prēmijas atskaitot apdrošināšanas atlīdzību, apdrošināšanas prēmijas daļu par apdrošināšanas līguma darbības izmantoto periodu un pierādāmos ar apdrošināšanas līguma noslēgšanu saistītos administratīvos izdevumus līdz 25% no apdrošināšanas prēmijas par visu apdrošināšanas periodu.
- 4.2.3. Apdrošināšanas līgums tiek izbeigts pirms apdrošināšanas perioda beigu termiņa, neatmaksājot apdrošināšanas prēmiju, ja:
  - 4.2.3.1. apdrošinājumaņēmējs, vai apdrošinātā ļauns nolūks (Civillikuma 1641. pants) vai rupja neuzmanība (Civillikuma 1645. pants) ir bijusi par pamatu apdrošināšanas sabiedrības maldināšanai par apstākļiem, kas tai jāzina apdrošinātā riska iestāšanās iespējamības novērtēšanai;
  - 4.2.3.2. apdrošināšanas līgums noslēgts bez apdrošināmās intereses ar apdrošinājumaņēmēja ļaunu nolūku vai rupju neuzmanību;
  - 4.2.3.3. apdrošināšanas līguma spēkā stāšanās brīdī apdrošinātā riska iestāšanās iespējamība nepastāv vai apdrošinātais risks jau ir iestājies un apdrošinājumaņēmējs ir slēdzis apdrošināšanas līgumu ar ļaunu nolūku vai pieļāvis rupju neuzmanību;
  - 4.2.3.4. virsapdrošināšanas gadījumā, attiecībā uz tiem apdrošināšanas līgumiem, kuri noslēgti ar apdrošinājumaņēmēja ļaunu nolūku vai rupjas neuzmanības dēļ.
- 4.2.4. Ja apdrošināšanas līgums noslēgts ar distances līdzekļu starpniecību un ja apdrošinājumaņēmējs izmanto šo noteikumu 3.5.6.punktā noteiktās atteikuma tiesības, tad apdrošināšanas sabiedrība ne vēlāk kā 30 dienu laikā no atteikuma saņemšanas atmaksā apdrošinājumaņēmējam apdrošināšanas prēmijas daļu, kuru nosaka, atskaitot no iemaksātās apdrošināšanas prēmijas daļu par apdrošināšanas līguma darbības izbeigušos periodu.
- 4.2.5. Ja apdrošināšanas līgums noslēgts ar distances saziņas līdzekļu starpniecību, tad saskaņā ar šiem apdrošināšanas noteikumiem atmaksājāmā apdrošināšanas prēmija tiek atmaksāta bezskaidras naudas veidā uz kartes, ar kuru tika veikts darījums, kontu. Gadījumā, ja atmaksas summa nepārsniedz EUR 100,- (viens simts eiro) vai tai ekvivalentu summu citā valūtā un par summas atmaksu nepastāv strīds, apdrošināšanas sabiedrība var veikt atmaksu bezskaidras naudas veidā uz kontu, kas ir norādīts apdrošinājumaņēmēja rakstiskā iesniegumā par apdrošināšanas līguma izbeigšanu.

5. **VIRAPDROŠINĀŠANA UN ZEMAPDROŠINĀŠANA**

- 5.1. Ja viens un tas pats apdrošināšanas objekts ir apdrošināts pie vairākām apdrošināšanas sabiedrībām, apdrošināšanas sabiedrības atlīdzina zaudējumus proporcionāli noslēgto apdrošināšanas līgumu apdrošinājuma summām. Kopējā apdrošināšanas atlīdzības summa nedrīkst pārsniegt apdrošināšanas objekta vērtību tieši pirms apdrošināšanas gadījuma.
- 5.2. Par virsapdrošināšanu tiek uzskatīts gadījums, kad apdrošinājuma summa pārsniedz transportlīdzekļa tirgus vērtību apdrošināšanas līguma noslēgšanas brīdī. Gadījumā, ja transportlīdzeklis apdrošināts virs tā tirgus vērtības, apdrošināšanas sabiedrība izmaksā apdrošināšanas atlīdzību, kas nepārsniedz zaudējumu summu, no kuras atskaitīts apdrošināšanas polisē noteiktais pašrisks.
- 5.3. Par zemapdrošināšanu tiek uzskatīts gadījums, kad apdrošinājuma summa ir mazāka par transportlīdzekļa tirgus vērtību apdrošināšanas līguma noslēgšanas brīdī. Gadījumā, ja transportlīdzeklis tiek apdrošināts zem tā tirgus vērtības, aprēķinot apdrošināšanas atlīdzību, atlīdzināmo zaudējumu summa tiek samazināta, izmantojot koeficientu, kas norāda proporciju starp apdrošinājuma summu un transportlīdzekļa tirgus vērtību līguma noslēgšanas brīdī. No aprēķinātās summas tiek atskaitīts apdrošināšanas polisē noteiktais pašrisks.

6. **APDROŠINĀŠANAS OBJEKTS**

- 6.1. Apdrošināšanas objekts ir:
  - 6.1.1. apdrošināšanas polisē norādītais sauszemes transportlīdzeklis;
  - 6.1.2. apdrošināšanas polisē vai apdrošināšanas pieteikumā norādītais transportlīdzekļa papildu aprīkojums, t.i., stacionāri iebūvētas iekārtas, sistēmas un aksesuāri (piemēram, audio iekārtas, vieglmetāla diski, dizaina elementi u.t.t.), kas apdrošināšanas gadījuma iestāšanās brīdī bija uzstādīti apdrošinātajam transportlīdzeklim;
  - 6.1.3. apdrošinātajam transportlīdzeklim uzlīmētās reklāmas uzlīmes (izņemot aerogrāfiskos zīmējumus) platībā, kas nepārsniedz 50% no transportlīdzekļa kopējās ārējās virsmas platības, un kas paredzētas apdrošinātā saimnieciskās darbības reklamēšanai.
- 6.2. Par papildu aprīkojumu neuzskata piederumus un iekārtas, kas var tikt izmantoti un pielietoti arī neatkarīgi no apdrošinātā transportlīdzekļa, izņemot bērnu sēdekļi.
- 6.3. Par papildus aprīkojumu neuzskata arī:
  - 6.3.1. rezerves daļas un aprīkojumu, kas izmantojams sporta sacensībās;
  - 6.3.2. dekoratīvo, speciālo vai papildus krāsojumu un marķējumu;

- 6.3.3. aprīkojumu, kas uzstādīts neievērojot drošības normas un LR normatīvo aktu prasības.
- 6.4. Nav apdrošināti mācību, nomas, operatīvie un sporta transportlīdzekļi, kā arī sabiedriskais transports, bīstamo kravu pārvadātāji un jebkāda veida taksometri, izņemot, ja tas īpaši norādīts apdrošināšanas polisē.

7. APDROŠINĀTIE RISKI

- 7.1. **Avārija.** Apdrošināšanas sabiedrība atlīdzina Avārijas radītos zaudējumus, ja tie radušies tieši un cēloņsakarīgi:
- 7.1.1. sadursmē ar citu transportlīdzekli vai šķērslī (tai skaitā, bet ne tikai - arī ar meža dzīvniekiem);
- 7.1.2. nobraukšanas no ceļa rezultātā;
- 7.1.3. transportlīdzeklim apgāžoties;
- 7.1.4. iebraucot bedrē, kanalizācijas lūkā, vai saistībā ar ceļa nogrūvumu u.tml. negadījumiem;
- 7.1.5. cita neparedzēta, ārēja spēka, piemēram, krītoša koka, lāsteku, u.c. priekšmetu, sniega vai zemes nogrūvuma, vētras, plūdu, u.tml., iedarbības rezultātā.
- 7.2. **Uguns.** Tiek atlīdzināti:
- 7.2.1. zaudējumi, ko transportlīdzeklim radījis pēkšņi izcēlies ugunsgrēks, eksplozija, sprādziens;
- 7.2.2. zaudējumi, kuru cēlonis ir ugunsgrēka laikā radušies dūmi, kā arī zaudējumi, kas radušies, dzēšot ugunsgrēku, eksploziju, sprādzienu;
- 7.2.3. zaudējumi transportlīdzekļa degšanas gadījumā, kas radušies aizdegšanās vai apdrošināšanas objekta elektriskā aprīkojuma īssavienojuma radītas liesmas, dūmu un kvēpu rezultātā.
- 7.3. **Netiek atlīdzināti zaudējumi**, kas radušies pašam ģeneratoram, elektromotoram, akumulatoram, vadiem vai citam elektriskajam aprīkojumam, kas izraisīja īssavienojumu vai aizdegšanos.
- 7.4. **Transportēšana.** Tiek atlīdzināts:
- 7.4.1. izmaksas saistībā ar transportlīdzekļa nogādāšanu uz tuvāko remonta uzņēmumu vai stāvvietu, glābšanas izmaksas, kā arī izmaksas, kas saistītas ar transportlīdzekļa novietošanu uz ceļa, tai skaitā kravas izkraušanas un iekraušanas izdevumi, ja transportēšana ir nepieciešama sakarā ar apdrošināšanas gadījumā nodarītajiem bojājumiem. Ja apdrošināšanas gadījums ir noticis ārpus Latvijas Republikas teritorijas tiek segtas transportēšanas izmaksas uz tuvāko remonta uzņēmumu, nepārsniedzot 70 km no negadījuma vietas;
- 7.4.2. transportlīdzekļa nozagšanas vai nolaupīšanas gadījumā - izdevumi, kas saistīti ar atgūtā transportlīdzekļa nogādāšanu atpakaļ uz attiecīgo adresi;
- 7.4.3. izmaksas transportlīdzekļa vadītāja vai pasažieru pārvešanai uz ceļojuma sākuma vai gala punktu, vai pastāvīgajai uzturēšanās vietai Latvijas Republikas robežās, bet ne vairāk kā LVL 20,00 (divdesmit latu) apmērā par vienu apdrošināšanas gadījumu.
- 7.5. Netiek atlīdzinātas šādas papildus izmaksas:
- 7.5.1. par citu personu, izņemot transportlīdzekļa vadītāja un pasažieru, transportēšanu;
- 7.5.2. par bagāžas, dzīvnieku u.c. transportēšanu;
- 7.5.3. par kravas transportēšanu.
- 7.6. Netiek atlīdzinātas transportēšanas izmaksas kravas transportlīdzeklim ar pilnu masu virs 3,5 tonnām, ja vien par to nav īpaša atzīme apdrošināšanas polisē.
- 7.7. No atlīdzības par izdevumiem kravas iekraušanai, izkraušanai tiek ieturēts atskaitījums 15 % (piecpadsmit procentu) apmērā papildus apdrošināšanas polisē noteiktajam pamata pašrīskam.
- 7.8. Pirms apdrošināšanas sabiedrība ir pieņēmusi lēmumu par zaudējumu atlīdzināšanu, apdrošinājumaņēmējam pašam jāsedz visas izmaksas, kas saistītas ar transportlīdzekļa transportēšanu no notikuma vietas un jāiesniedz apdrošināšanas sabiedrībai transportlīdzekļa transportēšanas izmaksas apliecinājošus dokumentus.
- 7.9. **Zādzība vai laupīšana.**
- 7.9.1. Tiks atlīdzināti zādzības vai laupīšanas rezultātā nodarītie zaudējumi, kuru cēlonis ir apdrošinātā transportlīdzekļa zādzība vai laupīšana vai to mēģinājums, ja zaudējumi nodarīti laikā, kad transportlīdzeklis ir bijis aizslēgts un aprīkots ar signalizāciju un elektronisku zādzības novēršanas ierīci (imobilizāciju), kuras ir akceptējusi apdrošināšanas sabiedrība, un iepriekšminētais aprīkojums ir bijis ieslēgts (pielietots) zādzības brīdī (izņemot laupīšanas gadījumus), un apdrošinājumaņēmējs, apdrošinātais vai tiesīgais lietotājs tiklīdz tas bijis iespējams ir ziņojis policijai par iepriekšminētajiem notikumiem.
- 7.9.2. Zādzības gadījumā zaudējumi netiks atlīdzināti, ja apdrošinājumaņēmējs, apdrošinātais vai transportlīdzekļa tiesīgais lietotājs pēc transporta līdzekļa zādzības nevar uzrādīt apdrošināšanas sabiedrībai transportlīdzekļa aizdedzes atslēgas, drošības sistēmu pultis un/vai atslēgas tādā skaitā, kāds norādīts apdrošināšanas pieteikumā vai, ja pieteikumā šādas ziņas nav norādītas, – skaitā, kas atbilst rūpnīcas izgatavotājas datiem.
- 7.9.3. Apdrošināšanas sabiedrībai ir tiesības samazināt apdrošināšanas atlīdzības apmēru līdz 50%, ja apdrošinājumaņēmējs, apdrošinātais vai transportlīdzekļa tiesīgais lietotājs pēc transporta līdzekļa zādzības nevar uzrādīt apdrošināšanas sabiedrībai transportlīdzekļa reģistrācijas apliecību, kas izdota pirms apdrošināšanas gadījuma iestāšanās.
- 7.10. **Vandālisms.**
- 7.10.1. Tiek atlīdzināti vandālisma rezultātā nodarītie zaudējumi, kuru cēlonis ir fiziskas personas darbība, kuras mērķis ir apdrošināšanas objekta tīša bojāšana vai iznīcināšana.
- 7.10.2. Tiek atlīdzināti arī transportlīdzekļa daļu zādzības rezultātā nodarītie bojājumi.
- 7.10.3. Audio aparatūras ar noņemamu priekšējo paneli vai/un kodu karti zādzības gadījumā apdrošināšanas sabiedrība neatlīdzina zaudējumu vai bojājumus, ja apdrošinājumaņēmējs vai apdrošinātais nevar nodot iepriekšminēto paneli vai/un kodu karti apdrošināšanas sabiedrībai.
- 7.11. **Priekšējā vējstikla bojājumi.**

- 7.11.1. Transportlīdzekļa priekšējā vējstikla saplīšana ir atsevišķs apdrošināšanas gadījums tikai tad, ja transportlīdzekļa priekšējais vējstikls ir vienīgā negadījumā bojātā transportlīdzekļa daļa. Ja viens un tas pats negadījums papildus priekšējā vējstikla bojājumam transportlīdzeklim izraisa citus bojājumus, tad šis noteikums netiek pielietots un zaudējumi tiek atlīdzināti, nepielietojot atsevišķu pašrisku par priekšējā vējstikla saplīšanu.

8. IZŅĒMUMI

8.1. Apdrošināšanas sabiedrībai nav pienākuma atlīdzināt zaudējumus vai bojājumus, ja:

- 8.1.1. tos izraisa vai tie saistīti ar apdrošināšanas objekta, tā daļu vai aprīkojuma konstrukcijas kļūdu, sagatavošanas trūkumu, izgatavošanas materiāla vai vielas neatbilstību, nodilumu, nepilnīgu vai nepareizu transportlīdzekļa uzturēšanu vai lietošanu;
- 8.1.2. tos izraisa vai tie saistīti ar iebraukšanu ūdenī, kā rezultātā ūdens iekļuvis dzinējā un nodarījis bojājumus (defektus) vai, vadot transportlīdzekli apvidū, kas nav paredzēts satiksmei (pļavas, purvainas, applūdušas vietas, ūdens krātuves, u.tml.) vai pa applūdušu ceļu, tuneli u.tml.;
- 8.1.3. tos izraisa vai tie saistīti ar nenostiprinātu vai nepareizi nostiprinātu kravu, kas atradās apdrošināšanas polisē norādītajā transportlīdzeklī, uz tā vai tam pievienotā piekabē;
- 8.1.4. tos izraisa vai tie saistīti ar piedalīšanos sacensībās vai trenēšanos sacensībām, vai transportlīdzekļa izmantošanu apvidū vai ceļa posmā, kas slēgts satiksmei;
- 8.1.5. tos izraisa vai tie saistīti ar jonizējošo starojumu;
- 8.1.6. tos izraisa vai tie saistīti ar karu, invāziju, ārvalstu ienaidnieka darbībām (ar vai bez kara pieteikšanas), dumpi, revolūciju, sacelšanos, militāras vai uzurpētas varas un jebkuras valsts institūcijas veiktā īpašuma arestu, teroristu vai teroristisku grupējumu darbību;
- 8.1.7. tos izraisa vai tie saistīti ar reģionāla mēroga ārkārtas dabas katastrofu, ja valsts vai pašvaldības iestādes ir izsludinājušas ārkārtējo situāciju, piemēram, zemestrīces, plūdi, zemes nogrūvumi, u.c., kas saistītas ar iedzīvotāju masveida upuriem (cietušajiem), zaudējumiem tautsaimniecībai, kaitējumu videi, saimnieciskās darbības piespiedu apstāšanos, kad nepieciešami avārijas un glābšanas darbi un ārkārtējo situāciju izraisīto seku likvidēšanas pasākumi;
- 8.1.8. tos izraisa vai tie saistīti ar transportlīdzekļa vadīšanu, kad transportlīdzeklim nav veikta valsts tehniskā apskate, un tam ir cēlonisks sakars ar apdrošināšanas gadījumu;
- 8.1.9. tos izraisa vai tie saistīti ar transportlīdzekļa ekspluatāciju neatbilstoši rūpnīcas izgatavotājas prasībām;
- 8.1.10. tos izraisa vai tie saistīti ar bojājumiem transportlīdzekļa mehāniskajās daļās (dzinējā, transmisijā, ātrumkārbā u.tml.), ja šādu bojājumu nav radījuši riski, kas minēti šo noteikumu 7.punktā;
- 8.1.11. tie radušies laikā, kad transportlīdzeklis ir bijis iznomāts, ja par to nav īpaša norāde apdrošināšanas polisē;
- 8.1.12. tie radušies, neievērojot ceļu satiksmes noteikumus, kas aizliedz transportlīdzekļu ekspluatāciju;
- 8.1.13. zādzības vai laupīšanas risks iestājies, kad transportlīdzeklis nav bijis aprīkots ar apdrošinātāja akceptētu drošības sistēmu vai tā nav bijusi darba kārtībā;
- 8.1.14. transportlīdzeklis nozagts, apzagts vai aizdedzināts laikā, kad tas bijis neaizslēgts vai ar atvērtiem logiem, vai transportlīdzekļa drošības sistēma nav bijusi ieslēgta, un tas ir tiešā cēloņsakarībā ar izraisītajiem zaudējumiem;
- 8.1.15. tos izraisa vai tie saistīti ar bojājumiem, kurus transportlīdzeklim nodarījuši ar transportlīdzekļa konstrukcijā paredzētām drošības jostām nepiesprādzēts vadītājs vai pasažieri, un kuri ir tiešā cēloniskā sakarībā ar nepiesprādzēšanās faktu;
- 8.1.16. tie radušies zādzības vai laupīšanas rezultātā, ko veicis apdrošinājuma ņēmējs, apdrošinātais, transportlīdzekļa tiesīgais lietotājs, atlīdzības saņēmējs vai cita persona viņu uzdevumā;
- 8.1.17. transportlīdzekļa atslēgas, drošības sistēmu vadības pultis un/vai reģistrācijas apliecība iedotas personai, kas transportlīdzekli nozagusi;
- 8.1.18. vandālisma riska iestāšanās gadījumā tie radušies apdrošinājuma ņēmēja, apdrošinātā, transportlīdzekļa tiesīgā lietotāja vai personas, kas rīkojas to uzdevumā, tīšas darbības vai bezdarbības rezultātā.
- 8.1.19. tie radušies stacionāri neiebūvētas audiotehnikas vai to daļu zādzības vai vandālisma dēļ;
- 8.1.20. tie radušies transportlīdzekļa individuālās valsts reģistrācijas numura zīmes zādzības, laupīšanas, vandālisma vai tās bojājumu dēļ;
- 8.1.21. tie radušies transportlīdzekļa piekabes vai puspiekabes zādzības dēļ, ja gadījums noticis, kad minētā piekabe vai puspiekabe nav bijusi sakabē ar vilcējtransportlīdzekli vai nav atradusies pa perimetru noslēgtā, apsargājamā teritorijā;
- 8.1.22. apdrošinājuma ņēmējs, apdrošinātais, transportlīdzekļa tiesīgais lietotājs vai persona ar viņu atļauju, vada transportlīdzekli vai māca vadīt citai personai transportlīdzekli, esot alkoholisko dzērienu, narkotisko vai citu apreibinošo vielu iespaidā vai pēc tādu medikamentu lietošanas, kas samazina vadītāja reakcijas ātrumu un uzmanību, un par to ir attiecīga norāde medikamenta lietošanas instrukcijā;
- 8.1.23. apdrošinājuma ņēmējs, apdrošinātais, transportlīdzekļa tiesīgais lietotājs vai persona ar viņu atļauju vada transportlīdzekli bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām, kuras atļauj vadīt transportlīdzekli vai attiecīgās klases transportlīdzekli;
- 8.1.24. apdrošinājuma ņēmējs, apdrošinātais, transportlīdzekļa tiesīgais lietotājs izraisa apdrošinātā riska iestāšanos ar jaunu nolūku vai lietojot transportlīdzekli pretlikumīgiem nolūkiem, vai atbalstot likumpārkāpēju;
- 8.1.25. apdrošinājuma ņēmējs, apdrošinātais, transportlīdzekļa tiesīgais lietotājs vai persona, kas vadījusi transportlīdzekli ar viņu atļauju, patvaļīgi pametis ceļu satiksmes negadījuma vietu vai lietojis alkoholiskos dzērienus, narkotiskās un citas apreibinošās vielas pēc ceļu satiksmes negadījuma un pirms alkoholisko dzērienu, narkotisko un citu apreibinošo vielu iespaidu konstatējošās pārbaudes veikšanas, kā arī ja ir atteicies no alkoholisko dzērienu, narkotisko un citu apreibinošo vielu iespaidu konstatējošās pārbaudes;
- 8.1.26. par apdrošināšanas gadījumu ir sniegta apzināti nepatiesa informācija;
- 8.1.27. apdrošinājuma ņēmējs, apdrošinātais, transportlīdzekļa tiesīgais lietotājs nav ievērojis šo noteikumu 14.punktā noteiktos drošības noteikumus un tas ir tiešā cēloņsakarībā ar izraisītajiem zaudējumiem;

- 8.1.28. apdrošinājumaņēmējs, apdrošinātais, transportlīdzekļa tiesīgais lietotājs neizpilda šo noteikumu 3.7., 3.8., 3.9.punktā noteiktos pienākumus ar ļaunu nolūku vai rupjas neuzmanības dēļ;
- 8.1.29. 9 (deviņu) mēnešu laikā pēc apdrošināšanas atlīdzības pieteikuma iesniegšanas rīkojoties ar ļaunu nolūku vai rupjas neuzmanības dēļ apdrošinājumaņēmējs, apdrošinātais vai to pilnvarotā persona nav iesniegusi apdrošināšanas sabiedrības rakstiski pieprasītos, tā rīcībā esošos dokumentus, kas atļautu pārliecināties par apdrošinātā riska iestāšanos un zaudējumu apmēru;
- 8.1.30. ir uzsākta transportlīdzekļa atjaunošana vai remonts pirms ir veikta transportlīdzekļa apskate saskaņā ar šo noteikumu 10.1.punktu.

9. APDROŠINĀŠANAS ATLĪDZĪBAS SAMAZINĀŠANA

- 9.1. Apdrošināšanas sabiedrība var samazināt apdrošināšanas atlīdzību likumā "Par apdrošināšanas līgumu" noteiktajā apmērā, ja:
- 9.1.1. apdrošinājumaņēmējs, apdrošinātais, transportlīdzekļa tiesīgais lietotājs neizpilda šo noteikumu 3.7., 3.8., 3.9. punktā noteiktos pienākumus vieglas neuzmanības dēļ;
- 9.1.2. ja apdrošināšanas atlīdzība tiek izmaksāta, veicot naudas pārskaitījumu apdrošinātajam vai atlīdzības saņēmējam, un ja apdrošinājumaņēmējs vai apdrošinātais nevar iesniegt zaudējumu esamību vai to apmēru apliecinājošus dokumentus (piemēram, maksājumu apliecinājošus dokumentus par apdrošinātajam transportlīdzeklim novērstajiem bojājumiem).

10. ZAUDĒJUMU PĀRBAUDE, NOVĒRTĒŠANA UN ATLĪDZINĀŠANA

- 10.1. Apdrošināšanas objekta apskate var notikt vienā no šādiem veidiem:
- 10.1.1. transportlīdzekļa apskati veic apdrošināšanas sabiedrības eksperts vai speciālists apdrošināšanas sabiedrības birojā;
- 10.1.2. transportlīdzekļa apskati veic apdrošināšanas sabiedrības norādītais remonta uzņēmums;
- 10.1.3. apdrošinājumaņēmējs vai apdrošinātais transportlīdzekļa fotogrāfijas pievieno apdrošināšanas sabiedrības mājas lapā;
- 10.1.4. ja apskate netiek veikta nevienā no šo noteikumu 10.1.1.-10.1.3.punktā norādītajiem veidiem, apdrošināšanas sabiedrība ne vēlāk kā 5 (piecu) dienu laikā no paziņojuma par apdrošināšanas gadījuma iestāšanos saņemšanas datuma nosūta ekspertu vai speciālistu novērtēt apdrošināšanas objektu.
- 10.2. Apdrošinājumaņēmējam vai apdrošinātajam jānodrošina apdrošināšanas objekta apskati, neveicot izmaiņas tā stāvoklī, ja vien ar to netiek radīti turpmāki zaudējumi.
- 10.3. Zaudējumu pārbaudes veikšana, kā arī jebkura cita darbība no apdrošināšanas sabiedrības puses nav uzskatāma par pierādījumu tam, ka zaudējumi tiks atlīdzināti.
- 10.4. Apdrošināšanas sabiedrība atlīdzina tiešos zaudējumus, apdrošināšanas objektam nodarītos bojājumus, kas radušies apdrošināšanas gadījuma rezultātā. Apdrošināšanas sabiedrība neatlīdzina zaudējumus vai bojājumus, kuri radušies pirms apdrošināšanas gadījuma.
- 10.5. Apdrošināšanas sabiedrība no atlīdzināmo zaudējumu summas atskaita:
- 10.5.1. apdrošināšanas objekta vai tā daļu derīgo atlieku vērtību, ja tās savā īpašumā nepārņem apdrošināšanas sabiedrība;
- 10.5.2. kā priekšnodokli atgūstamo pievienotās vērtības nodokļa summu, ja tas norādīts apdrošināšanas polisē, un/vai citus saskaņā ar šiem noteikumiem veicamos atskaitījumus, un/vai apdrošinājuma summas samazinājumus;
- 10.5.3. apdrošināšanas polisē norādīto un saskaņā ar šiem noteikumiem piemērojamo pašrisku.
- 10.6. Gadījumos, kad apdrošināšanas sabiedrība apdrošināšanas atlīdzību izmaksā, ieturot pievienotās vērtības nodokli, tad apdrošinātajam vai atlīdzības saņēmējam pirms apdrošināšanas atlīdzības izmaksas ir pienākums apmaksāt remonta uzņēmuma rēķinu un iesniegt apdrošināšanas sabiedrībai šī rēķina kopiju un attiecīgu maksājumu apliecinājošu dokumentu.
- 10.7. **Apdrošināšanas atlīdzības noteikšana zādzības, laupīšanas vai bojāejas gadījumā**
- 10.7.1. Transportlīdzekļa, zādzības, laupīšanas vai bojāejas gadījumā apdrošināšanas sabiedrība izmaksā apdrošināšanas objekta tirgus vērtību.
- 10.7.2. Pirms apdrošināšanas atlīdzības izmaksas bojā gājušais transportlīdzeklis tiek nodots apdrošināšanas sabiedrības īpašumā, parakstot noteiktas formas pieņemšanas - nodošanas aktu. Ja transportlīdzekļa īpašnieks tam nepiekrīt vai atsakās veikt darbības, kas saistītas ar transportlīdzekļa nodošanu, tiek aprēķināta un izmaksāta apdrošināšanas atlīdzība, atskaitot bojā gājušā transportlīdzekļa atlikušo tirgus vērtību.
- 10.7.3. Pirms apdrošināšanas atlīdzības saņemšanas par nozagto vai nolaupīto transportlīdzekli transportlīdzekļa īpašnieks un apdrošināšanas sabiedrība paraksta vienošanos, kurā tiek noteiktas pušu tiesības un pienākumi gadījumos, ja apdrošināšanas objekts (vai tā daļas) tiek atrasts.
- 10.8. **Apdrošināšanas atlīdzības noteikšana bojājumu gadījumā**
- 10.8.1. Apdrošināšanas sabiedrība sedz izdevumus, lai transportlīdzekli varētu izremontēt tā, lai tas būtu tādā pašā stāvoklī kā pirms attiecīgā apdrošināšanas gadījuma.
- 10.8.2. Ja tas iespējams, tad transportlīdzekļa remontam tiek izmantotas rezerves daļas ar adekvātu kvalitāti, stāvokli, nolietojumu un tādas, kas ir derīgas izmantošanai.
- 10.8.3. Apdrošināšanas sabiedrībai neatlīdzina tādu rezerves daļu vai aprīkojuma nomainītu, kura var uzlabot transportlīdzekļa tehnisko stāvokli, salīdzinot ar to, kāds tas bija pirms apdrošināšanas gadījuma.
- 10.8.4. Ja transportlīdzekļa remonta gaitā atklājas, ka tā daļas ir nenovēršami nolietojušās, sarūsējušās vai nodilušās un tās tiek nomainītas un nokrāsotas, polsterētas un veikti citi darbi, kuru rezultātā transportlīdzekļa vispārējais stāvoklis var tikt uzskatīts par ievērojami uzlabotu salīdzinājumā ar tā stāvokli pirms apdrošināšanas gadījuma iestāšanās, tad šādi izdevumi netiek ņemti vērā, aprēķinot atlīdzināmos zaudējumus, un tiek atlīdzināti tikai tādi zaudējumi, kas cēloņsakarīgi izriet no apdrošināšanas gadījuma.
- 10.8.5. Ja saņemts apdrošinājumaņēmēja, apdrošinātā iesniegums par apdrošināšanas gadījumu, līzings vai kredīta gadījumā arī kredītiestādes apstiprinājums atļaujai veikt remontu un apdrošināšanas sabiedrības speciālists sastādījis automašīnas

bojājumu apskates protokolu, un nav domstarpības par konkrētas detaļas vai mezgla remonta veidu un apmēru, tad apdrošināšanas sabiedrība remonta izdevumu tāmes apstiprinājumu sniedz:

10.8.5.5. 2 (divu) darba dienu laikā no remonta tāmes saņemšanas brīža, ja remonta izdevumi nepārsniedz LVL 1000,00 (vienu tūkstoti latu);

10.8.5.6. 5 (piecu) darba dienu laikā no remonta tāmes saņemšanas brīža, ja remonta izdevumi pārsniedz LVL 1000,00 (vienu tūkstoti latu);

10.8.6. Nosakot atlīdzināmo zaudējumu apmēru, netiek segtas tādas izmaksas kā:

10.8.6.1. apdrošināšanas objekta vērtības samazināšanās;

10.8.6.2. mazgāšana vai citas darbības, kas nav saistītas ar apdrošināšanas gadījumu;

10.8.6.3. degviela;

10.8.6.4. virsstundu darbs;

10.8.6.5. ātrāka transporta/transportēšanas izmantošana, pasūtīt rezerves daļas;

10.8.6.6. izmaksas saistībā ar labošanas vai aizvietošanas darbu ātrāku pabeigšanu;

10.8.6.7. izmaksas sakarā ar to, ka nebija iespējams lietot apdrošināšanas objektu apdrošināšanas gadījuma iestāšanās rezultātā, ja apdrošināšanas polisē nav norādīts citādi.

10.8.7. Apdrošināšanas atlīdzība tiek izmaksāta šādā kārtībā:

10.8.7.1. Apdrošināšanas sabiedrība apmaksā izvēlēta remonta vai tirdzniecības uzņēmuma rēķinu, ja ir panākta vienošanās par iepriekšminēto iestāžu pakalpojumu izmantošanu, samaksu veicot tieši remonta vai tirdzniecības uzņēmumam;

10.8.7.2. Ja vienošanās par remonta uzņēmuma izmantošanu nav panākta, tad apdrošināšanas sabiedrība atlīdzina tādu zaudējuma apmēru, par kādu apdrošinātais iesniedz remonta vai tirdzniecības uzņēmuma rēķina kopiju un maksājumu apliecinājošus dokumentus, kuri atbilst apdrošināšanas sabiedrības pieaicinātā eksperta vai speciālista aprēķinātajiem remonta izdevumiem;

10.8.7.3. Ja apdrošinātais nevar iesniegt apliecinājošus dokumentus par samaksu remonta vai tirdzniecības uzņēmumam, tad apdrošināšanas sabiedrība atlīdzināmos zaudējumus nosaka saskaņā ar Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja izstrādāto transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu veikšanas metodiku, ņemot vērā šo noteikumu 9.1.2.punktu.

10.8.8. Ja apdrošināšanas sabiedrība apmaksā izvēlēta remonta vai tirdzniecības uzņēmuma rēķinu, tad vienlaicīgi ar tāmes apstiprināšanu apdrošināšanas sabiedrība izraksta apdrošinājuma ņēmējam/apdrošinātajam rēķinu par pašrisku samaksu. Apdrošinājuma ņēmējam/apdrošinātajam ir pienākums veikt samaksu rēķinā norādītajā termiņā.

11. PAŠRISKS

11.1. Apdrošināšanas polisē ir norādīts pamata pašrisku apjoms par katru apdrošināšanas gadījumu.

11.2. Iekļūšanas vai apzagšanas gadījumā tiek piemērots apdrošināšanas polisē norādītais pamata pašrisks.

11.3. Transportlīdzekļa zādzības gadījumā tiek piemērots procentuālais pašrisks. Pašrisku zādzības gadījumā aprēķina no zaudējuma apmēra, un tas nevar būt mazāks par pamata pašrisku katram gadījumam.

11.4. Zādzības un vandālisma gadījumā, kas vienlaicīgi veikti pret apdrošināšanas objektu, tiek pielietots pamata pašrisku apjoms par vienu apdrošināšanas gadījumu.

11.5. Apdrošināšanas polisē norādītais pamata pašrisks avārijas gadījumā, izņemot transportlīdzekļa bojāejas gadījumā, tiek piemērots divkārtšā apmērā, ja negadījumu izraisījis apdrošinātā transportlīdzekļa vadītājs, kuram negadījuma brīdī mehānisko transportlīdzekļu vadīšanas stāžs ir mazāks par diviem gadiem.

11.6. Pamata pašrisks netiek ieturēts, ja transportlīdzekļa bojājumi (izņemot bojāeju) radušies ceļu satiksmes negadījuma rezultātā Latvijas Republikas teritorijā un to izraisījis cits – noskaidrots transportlīdzeklis un apdrošināšanas sabiedrībai ir iesniegta ceļu policijas izziņa vai ceļu satiksmes noteikumos paredzētajā kārtībā aizpildīts saskaņotais paziņojums. Ja, noskaidrojot ceļu satiksmes negadījuma apstākļus, tiek atklāts, ka saskaņā ar šiem apdrošināšanas noteikumiem apdrošinātā transportlīdzekļa vadītājs daļēji vai pilnā mērā ir vainojams negadījuma izraisīšanā, apdrošināšanas sabiedrība ietur pamata pašrisku summu, atskaitot to no izmaksājamās apdrošināšanas atlīdzības.

12. ATSKAITĪJUMI

12.1. Apdrošināšanas sabiedrība izmaksā apdrošināšanas atlīdzību, ieturot pievienotās vērtības nodokļa summu, gadījumos, kad apdrošinātais ir Latvijas Republikas Valsts ieņēmumu dienestā reģistrēts pievienotās vērtības nodokļa maksātājs un ir iespēja atgūt priekšnodokli, ja līguma puses par to ir vienojušās rakstiski.

12.2. Ja līdz brīdim, kad tiek veikta apdrošināšanas atlīdzības izmaksa, apdrošinājuma ņēmējs nav nomaksājis visu apdrošināšanas prēmiju, tad apdrošināšanas sabiedrība ir tiesīga ieturēt vai pieprasīt nomaksāt nesaņemto apdrošināšanas prēmijas daļu neatkarīgi no tā, vai ir iestājies apdrošināšanas prēmijas samaksas termiņš.

13. LĒMUMA PAR APDROŠINĀŠANAS ATLĪDZĪBAS IZMAKSU VAI ATTEIKUMU IZMAKSĀT PIENĒMŠANAS TERMIŅŠ

13.1. Transportlīdzekļa bojājumu gadījumā (avārija, uguns, transportēšana, vandālisms, priekšējā vējstikla bojājumi) apdrošināšanas sabiedrības pienākums ir pieņemt lēmumu par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu vai atteikumu izmaksāt atlīdzību ne vēlāk kā 15 (piecpadsmit) dienu laikā no brīža, kad apdrošināšanas sabiedrība ir saņēmusi visu nepieciešamo informāciju un dokumentus par apdrošinātā riska iestāšanās apstākļiem.

13.2. Zādzības vai laupīšanas gadījumā apdrošināšanas sabiedrība pieņem lēmumu par atlīdzības izmaksu vai atteikumu izmaksāt atlīdzību ne vēlāk kā 30 (trīsdesmit) dienu laikā no brīža, kad apdrošināšanas sabiedrība ir saņēmusi visu nepieciešamo informāciju un dokumentus par apdrošinātā riska iestāšanās apstākļiem.

13.3. Apdrošināšanas sabiedrība veic apdrošināšanas atlīdzības izmaksu 15 (piecpadsmit) dienu laikā no lēmuma par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu pieņemšanas dienas.

13.4. Apdrošināšanas sabiedrība nosūta paziņojumu par lēmumu atteikt apdrošināšanas atlīdzības izmaksu 10 (desmit) dienu laikā no lēmuma pieņemšanas dienas.

- 13.5. Ja apdrošināšanas atlīdzības izmaksa tiek aizkavēta apdrošināšanas sabiedrības vainas dēļ, tad apdrošināšanas sabiedrībai ir jāmaksā nokavējuma procenti 0,1 % apmērā no neizmaksātās atlīdzības summas par katru nokavēto darba dienu, taču kopējā nokavējuma procentu summa nevar pārsniegt 10 % no neizmaksātās apdrošināšanas atlīdzības.
- 13.6. Apdrošinātā pienākums ir atmaksāt saņemto apdrošināšanas atlīdzību vai tās daļu apdrošināšanas sabiedrībai, ja pēc apdrošināšanas atlīdzības izmaksas ir konstatēti fakti, kas pierāda, ka izmaksātā apdrošināšanas atlīdzība vai kāda tās daļa ir bijusi nepamatota.

14. DROŠĪBAS NOTEIKUMI

- 14.1. Transportlīdzeklis ir jāizmanto saskaņā ar Ceļu satiksmes noteikumiem un citiem normatīvajiem aktiem, kas regulē transportlīdzekļa lietošanu un ir spēkā valsts teritorijā, kurā transportlīdzeklis tiek lietots. Transportlīdzekli jāizmanto atbilstoši izgatavotājrūpnīcas lietošanas instrukcijai. Transportlīdzeklim jāiziet tehniskā apskate normatīvajos aktos paredzētajā termiņā.
- 14.2. Transportlīdzeklim jābūt aprīkotam ar drošības sistēmu (pretaizdzīšanas ierīci, signalizāciju un imobilaizeri), kuru akceptējusi apdrošināšanas sabiedrība. Kad transportlīdzeklis ir novietots stāvēšanai, tam jābūt aizslēgtam, signalizācijas un imobilaizera sistēmām ir jābūt ieslēgtām.
- 14.3. Transportlīdzekļa apkopes vieta nedrīkst tikt izmantota ugunsdrošām darbībām, ir aizliegta atklātas liesmas lietošana, smēķēšana un viegli uzliesmojošu vielu uzglabāšana. Transportlīdzeklī un tā novietošanas vietā ir jāievēro LR spēkā esošo ugunsdrošības noteikumu prasības.

15. KONFIDENCIĀLA INFORMĀCIJA UN PERSONAS DATU IZMANTOŠANA

- 15.1. Apdrošināšanas sabiedrība un apdrošinājumaņēmējs, apdrošinātais garantē informācijas konfidencialitāti par apdrošināšanas līguma darbības gaitā iegūto informāciju, otru līguma pusi vai trešo pusi, par kuru informācija kļūst zināma saistībā ar apdrošināšanas līguma noslēgšanu un izpildi.
- 15.2. Apdrošinājumaņēmējs un apdrošinātais piekrīt savu personas datu, tajā skaitā sensitīvo, t.i., personas veselības stāvokli, rasi, politisko piederību, u. tml. raksturojošo datu, uzglabāšanai apdrošināšanas sabiedrības datu bāzēs un to apstrādei.
- 15.3. Apdrošināšanas sabiedrībai ir tiesības izmantot iepriekšminēto informāciju un personu datus savā apdrošināšanas darbībā, tirgus izpētes un reklāmas nolūkos, kā arī nodot to saviem darbiniekiem, speciālistiem, ekspertiem, līdzapdrošinātājiem, pārāpdrošinātājiem, citiem If un Sampo grupas uzņēmumiem, glabāt to apdrošināšanas sabiedrības datu bāzē.
- 15.4. Apdrošināšanas sabiedrība sniedz iepriekšminēto informāciju un personas datus valsts un pašvaldības iestādēm un trešajām personām normatīvajos aktos paredzētajos gadījumos, apjomā un kārtībā.

16. STRĪDU IZSKATĪŠANA

- 16.1. Visi paziņojumi, iesniegumi, prasības un pieteikumi attiecībā uz apdrošināšanas līgumu, apdrošināšanas gadījuma iestāšanos un zaudējumu atlīdzināšanu ir jāiesniedz rakstiskā formā.
- 16.2. Apdrošinājumaņēmēja vai apdrošinātā sūdzības vai pretenzijas, kas iesniegtas rakstiski, apdrošināšanas sabiedrība izskata un sniedz rakstisku atbildi 10 (desmit) dienu laikā no sūdzības vai pretenzijas saņemšanas dienas.
- 16.3. Strīdi attiecībā uz apdrošināšanas līgumu tiek risināti sarunu ceļā starp apdrošināšanas sabiedrību, apdrošinājumaņēmēju un apdrošināto. Nepieciešamības gadījumā var tikt veikta ekspertu vai attiecīgo speciālistu pārbaude pēc vienas līguma puses pieprasījuma, katrai no līguma pusēm apmaksājot izmaksas par tās pasūtīto ekspertīzi vai speciālista atzinumu. Ja netiek panākta vienošanās, strīds tiek izskatīts tiesā saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem.

17. REGRESA TIESĪBAS

- 17.1. Apdrošināšanas sabiedrība, izmaksājot apdrošināšanas atlīdzību, izmaksātās summas apmērā pārņem prasības tiesības pret personu, kas ir atbildīga par zaudējumiem.